

# SOM

## Sivilombudsmannens forebyggingsenhet

Kontorsjef Helga Fastrup Ervik

Advokatforeningens menneskerettighetsseminar 2015





UNITED  
NATIONS

CAT



Convention against Torture  
and Other Cruel, Inhuman  
or Degrading Treatment  
or Punishment

Distr.  
GENERAL

CAT/C/ECU/Q/4  
17 February 2009

ENGLISH  
Original: SPANISH

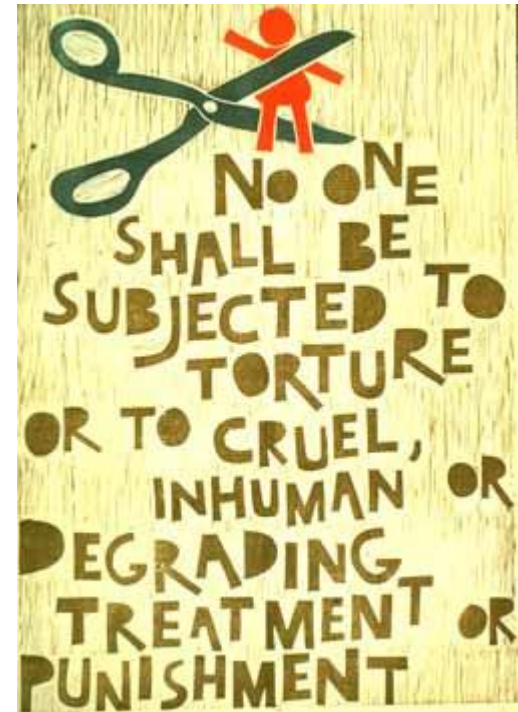
---

***...tortur og annen grusom,  
umenneskelig og nedverdiggende  
behandling eller straff..***

**Vedtatt av FN 1984**

**Pr februar 2014: 154 stater**

**Norge sluttet seg til i 1986**





# Forebyggingsenhetens mandat

- Alle **steder** der noen er fratatt friheten
  - Fengsler
  - Politiarrester
  - Psykiatriske institusjoner
  - Barnevern
  - Politiets utlendingsinternat
  - Pleie- og omsorgshjem
  - Militære forlegninger
- Særskilt **utsatte**
  - Barn, utviklingshemmede, utlendinger, psykisk syke, homofile og mennesker med annen kjønnsidentitet, etc
- **Rådgivende utvalg**
  - 15 representanter for sivil samfunn og fagmiljøer, etc



# UN Optional Protocol to the Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment

## Artikkel 1

Formålet (...) er å etablere et system med regelmessige besøk foretatt av uavhengige internasjonale og nasjonale organer til steder der personer er berøvet sin frihet, for å forebygge tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff

## Artikkel 19

...

å gi vedkommende myndigheter anbefalinger med sikte på å bedre behandlingen av og forholdene for personer som er berøvet sin frihet

§ 3a i sivilombudsmannsloven – *national preventive mechanism*



## Metode: Før besøk

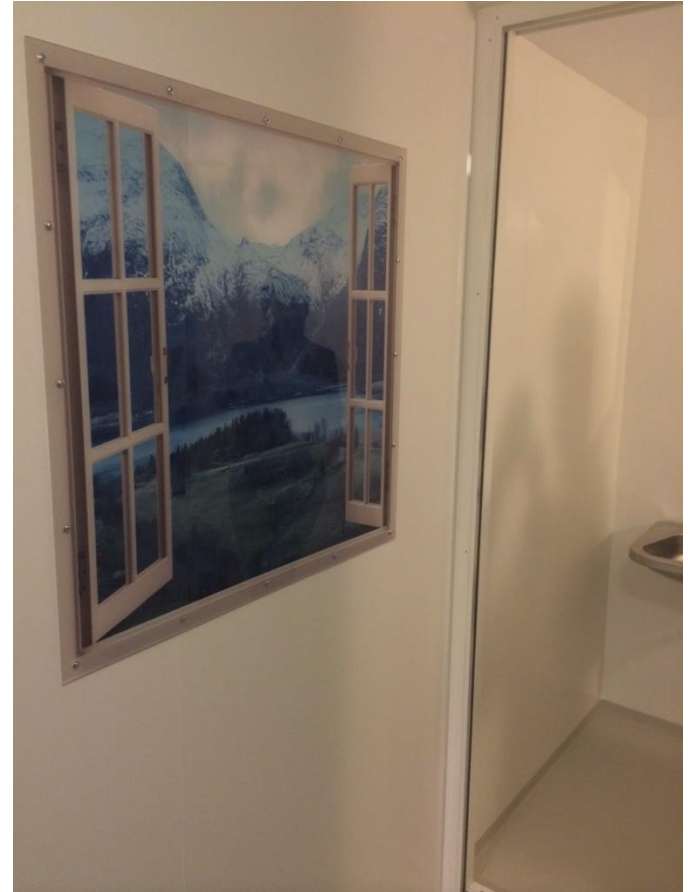
- Kartlegging
- Prioritering/risikovurdering
- Innhente informasjon, inkl. fra tilsyn
- Ved varslede besøk: varsle stedet, departement, direktorat og tilsyn





## Metode: under besøk

- Varsle innsatte/brukere/pasienter – brosjyre/oppslag
- Møte med ledelsen
- Befaring
- Samtaler med brukere/innsatte/pasienter
- Dokumentgjennomgang
- Møter/samtaler med ansatte





## Metode: etter et besøk

- **Utarbeidelse av rapport**
- **Utkast deles med institusjonen(e)**
- **Ferdig rapport sendes alle berørte og publiseres, inkl. departement og direktorat**
- **Frist for oppfølging av anbefalinger**





## Besøk gjennomført hittil

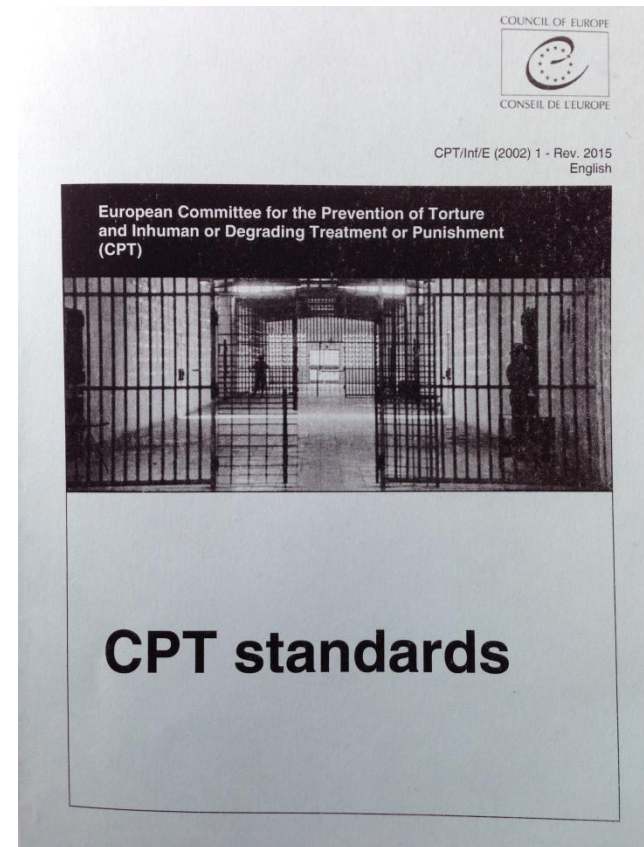
- **Tromsø fengsel 10.-12. 09. 2014**
- **Tønsberg arrest 14.10. 2014 og 20.10. 2014**
- **Drammen arrest 22.10. 2014**
- **Bergen fengsel 4.-6.11. 2014**
- **Ringerike fengsel 6.-9.01. 2015**
- **Lillestrøm arrest 02.02. 2015**
- **Bjørgvin fengsel ungdomsenhet 11.02. 2015**
- **Diakonhjemmet sykehus 24.-27.02. 2015**
- **Ålesund sentralarrest 11.03. 2015**
- **Trondheim fengsel 17.-19.03. 2015**
- **Sykehuset i Telemark 8.-10.04. 2015**
- **Gardermoen 22.04. 2015**
- **Bjørgvin fengsel ungdomsenhet 22.04. 2015**





# Funn fengsler

- Svært få mindreårige
- Mindreårige og gruppen 18-25
- Ungdomsenheten på Bjørgvin
- Barn som pårørende





## Barns sårbarhet – et eksempel

**Mangel på språk og tolk**

**Mangel på nettverk**

**Sterkt psykisk syk**

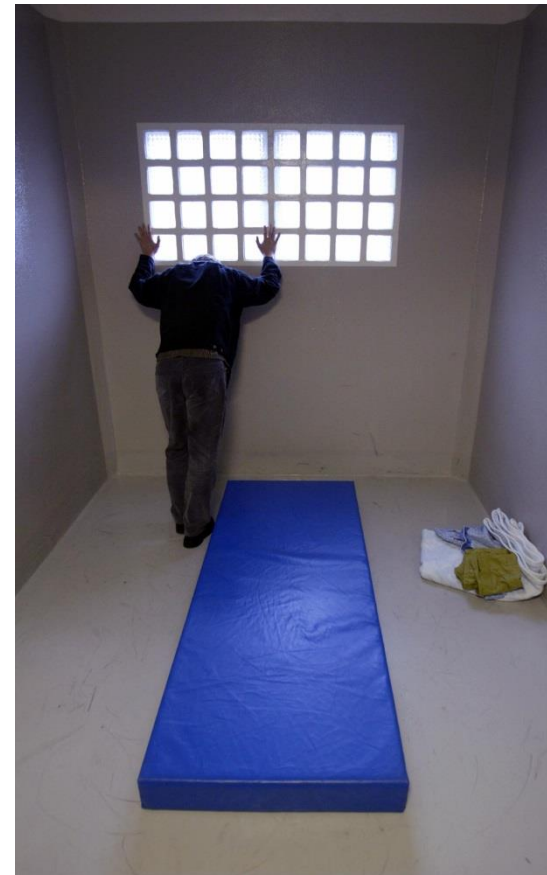
**Uklar alder**

**Mangel på helse**

**Mangel på rettssikkerhet**

**Sikkerhetscelle som**

**«løsning»**





# Ungdomsenheten Bjørgvin fengsel – to besøk

## Hvem sitter der

- 4-6 plasser
- Landsdekkende

## Innhold

- Innkomst til enheten
- Omfattende ressurser
- Tverrfaglig team, skole, arbeid,
- Besøk





# Funn arrester

- Få mindreårige i besøkte arrester
- Barnevernsvakt
- Kontinuerlig tilsyn
- Enkeltstående tilfeller av fristbrudd





# Forebyggingsenhetens planlagt arbeid 2015

- ***Fengsler*** (Trondheim, Bjørgvin ungdomsenhet, Skien)
- ***Politiarrester*** (Lillestrøm, Ålesund, Gardermoen)
- ***Politiets utlendingsinternat*** (Trandum)
- ***Psykiatriske institusjoner*** (Diakonhjemmet Sykehus, Sykehuset Telemark)
- ***Barneverninstitusjoner*** – høst 2015



# Mer informasjon...

The screenshot shows the website for Sivilombudsmannen (SOM). The header includes the logo 'SOM Sivilombudsmannen' and navigation links for 'Lytt', 'Kontakt oss', and 'Sidekart'. A search bar is also present. On the left, there is a vertical menu with categories like 'Forsiden', 'Om Sivilombudsmannen', 'Om å klage', 'Om torturforebygging', 'Offentlig journal', 'Uttalelser', 'Publikasjoner', 'Ledige stillinger', 'Om nettstedet', and 'Kontakt'. The main content area features a section titled 'Sivilombudsmannen' with a description of their role and a 'Send inn klage' button. Below this is a profile picture of Aage Thor Falkanger and a small box for the 'Forebyggingsenhet'.

The screenshot shows a Facebook post from Sivilombudsmannen. The post features the SOM logo and the title 'Sivilombudsmannens forebyggingsenhet mot tortur og umenneskelig behandling'. Below the title is a photo of a person sitting at a desk with a computer monitor. The text of the post reads 'Sivilombudsmannens forebyggingsenhet Organisasjon'. The Facebook interface includes a navigation bar at the top with icons for home, friends, messages, globe, search, and a menu. At the bottom, there are icons for 'Liker', 'Melding', 'Lagre', and 'Mer'.



347 personer liker dette